Jaargang 1 - nr. 5 - 27 februari 2026

HERVORMD-GEREFORMEERD CALVINISME

Blad voor kerkgeschiedenis en theologie

In dit nummer : Bespreking Calvijn’s Hebreeën 12, Romeinen 14 en Handelingen 18, en Kijk op het goede

---

BESPREKING CALVIJN’S HEBREEËN 12, ROMEINEN 14 EN HANDELINGEN 18

Calvijn wijst niet zomaar op de vreze des Heeren, maar op de toenemende vreze des Heeren. (Verkl. Hebreeën 12:16) De vreze des Heeren moet groeien bij elke stap die we zetten, niet afnemen. Dit moet gebeuren in de afsterving van het vlees. We kunnen stellen dat we moeten gaan tot de eeuwige en grootste vreze, waar de nieuwe bijbel over spreekt. Uiteindelijk is dat ook een calvinistisch pad.

Calvijn stelt dat goede mensen altijd vermengd zullen zijn met hypocrieten en boze mensen, en als die zich vertonen dan moeten ze afgesneden worden. Dit gebeurt in principe door de toenemende vreze des Heeren. Calvijn stelt dat we een ijver hierin dienen te hebben (:15) Natuurlijk moet dat, anders zou het goede zaad vertreden worden.

Calvijn stelde dat een ieder van de vrede vliedt, omdat een ieder zichzelf zoekt, en dat het op hun wijze moet geschieden. (:14)

Dat de geschriften van Calvijn soms christofascistisch zijn is een feit. Dat was de tijd waarin ze leefden. Ze konden het nog niet op diepte schatten, maar Calvijn deed vele pogingen.

De letterlijkheidsvorsten en goden moeten aftreden, want het gaat om het symbolische. De grote letterlijkheden zijn als bokkenleiders die het volk besturen. Daarom moet de bokkenjacht beginnen opdat de grote machten, de tijdgeesten, zullen vallen.

In zijn verklaring van Romeinen 14:15 waarschuwt Calvijn tegen het misbruik van de gaven. Hij stelt dat de ongelovigen alle dingen verontreinigen doordat ze innerlijk besmet zijn. (:14) Op deze basis bouwt hij zijn leer en geeft hij nuances. Hij geeft aan dat er wel degelijk een strijd te voeren is, dat men op het sobere pad dient te blijven dat bitter is, opdat men tegen de zonde van het misbruik bewaart wordt.

Hierin is het wel van belang om verdraagzaam te zijn naar de zwakken, stelt Calvijn, en niet alleen maar tegemoet te komen aan de draagkracht van het individu, maar ook aan het begripvermogen. (:1)

We kunnen hierbij stellen dat ieder individu is beperkt door zijn onwetendheid en verwonding, en dat men daar rekening mee dient te houden.

De vreselijke machten van de zonde moeten vallen. Daartoe is de geestelijke oorlog en de geestelijke jacht. Daartoe dient men naar school te gaan.

In zijn verklaring van Handelingen 18 stelt Calvijn dat kennis zonder ijver slechts de praal van de dwazen is, maar de kennis moet wel de bestierser zijn van de ijver, want er is ook een verkeerde ijver. (:25)

Johannes Calvijn had een groot rechtsvaardigheidsgevoel, maar soms was het ook te groot en overmoedig, en werd hij geleid door zijn onredelijke uitbarstingen van zaaddrift, wat zich veelal religieus uitte. Hoe dan ook heeft hij ook degelijk onderwijs gebracht om het in te perken. Zijn naam valt niet meer weg te denken uit de kerkgeschiedenis. Hij viel de zorgeloosheid van het gezag aan dat niet opstond tegen onrechtvaardigheid. Hij stond in dat opzicht aan de kant van het volk dat onderdrukt werd. Calvijn stelde dat het gezag hen juist de hand moest bieden, maar het gezag ondersteunde de misdaad, en had het vaandel van straffeloosheid opgericht, waardoor het kwaad juist vrij spel kreeg. Het gezag verwekte in die zin het

kwaad, stelde Calvijn. Hij stelde dat het luiheid en traagheid was. (:17)

Aan de andere kant spaart Calvijn zelf ook het volk niet. Hij noemt ze twistziek. Ze hielden zich bezig met onnodige beuzelarijen. Paulus had ook moeilijkheden ondervonden vanwege de trots en de ondankbaarheid van het volk. Veel godsdienstvormen worden alleen in stand gehouden uit trots en hardnekkigheid, stelt Calvijn. (:11-15)

Calvijn stelt dat hoe meer de mensen zich vrijheid aanmatigen ze meer en meer door het kwaad tot zinloosheid worden gedreven. (:6)

KIJK OP HET GOEDE

Het is verschrikkelijk. Een paar landen verder schieten jongelingen elkaar overhoop omdat oude mannen over hen dobbelen. Ze worden op zelfmoord-missies gestuurd en als ze dat niet doen, dan worden ze daarvoor ook gestrafd. De straffen kunnen erg ver gaan voor ongehoorzaamheid, zelfs de dood.

Wat moeten we dan doen als we dit horen ?

Rustig blijven, en ons op God richten. Verdiepen, verdiepen, verdiepen. Deze wereld heeft onderwijs nodig, en dat begint bij onszelf. Voor onderwijs dienen we onszelf op te offeren. Kom leeg tot God, zonder vooringenomenheid en laat God je onderwijzen, en betaal de prijs.

Kom hogerop. Laat de aarde achter je. Je moet eerst de hemel doordringen voordat je weer tot de aarde kunt gaan, anders zou je alles vanuit het vlees doen, als een Martha. Wees als een Maria.

Werk door gebedsordes, niet zomaar zaaddrift. De zaaddrift moet afsterven. Krijg een kijk op het goede.